

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA
OKOLJE IN PROSTOR

MINISTRSTVO ZA
INFRASTRUKTURO

Izdajatelj: Republika S
Številka certifikata: c2
Potek veljavnosti: 27.1

DOKUMENT JE ELEKTRONSKO PODPISANI
Podpisnik: Georgi Bangiev
Izdajatelj certifikata: SI-PASS-CA
Številka certifikata: 5AEB2678000000057517
Potek veljavnosti: 24. 12. 2025
Čas podpisa: 25. 10. 2022 10:55
Št. dokumenta: 35009-1/2020-2550-108

Številka: 35009-1/2020-2550-108
Datum: 21. 10. 2022

Številka: 360-44/2020
Datum: 21. 10. 2022

Zadeva: Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R15/1 Ljutomer–Kidričevo

Zveza: Stališča do pripomb in predlogov z javne razgrnitve študije variant/utemeljitve rešitve, strokovnih podlag in okoljskega poročila, ki je potekala v času od 14. marca do 15. aprila 2022

oktober 2022

Kratice oziroma okrajšave, ki se pojavljajo v tem gradivu, imajo naslednji pomen:

- DN – mednarodna kratica, ki se uporablja za nominalni premer plinovoda
- DPN – Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R15/1 Ljutomer–Kidričevo
- PVO – presoja vplivov na okolje
- IDP – idejni projekt
- EU – Evropska unija
- OVE – obnovljivi viri energije
- NEPN – Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt
- ENTSOG – European Network of Transmission System Operators for Gas
- CO₂ – ogljikov dioksid

Pri stališčih na pripombe se navajajo naslednji zakonski in podzakonski predpisi ter pravilniki:

- Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2) (Uradni list RS, št. 61/17, 199/21 – ZUreP-3 in 20/22 – odl. US)
- Pravilnik o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z delovnim tlakom nad 16 barov ter o pogojih za posege v območjih njihovih varovalnih pasov (Uradni list RS, št. 12/10, 45/11 in 17/14 – EZ-1).

Pobudnik: Ministrstvo za infrastrukturo, Direktorat za energijo

Investitor: Plinovodi d. o. o.

Pripravljalavec: Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja

1. Občina Ljutomer – mnenje, številka: 3503-1/2022-4201 z dne 14. 4. 2022

- 1.1 Investitor oz. izbrani izvajalci del so dolžni pred začetkom gradnje izdelati projekt gradnje in ureditve gradbišč ter dostope do njih. Investitor je Občini Ljutomer dolžan povrniti vso škodo, ki bi nastala kot posledica dostopa do gradbišča in same gradnje plinovoda. Pred pričetkom in zaključkom del je investitor dolžan pri pristojnem podjetju naročiti posnetek stanja cest na podlagi katerih se izdelava cenitveno poročilo o nastali škodi in na podlagi katerega naročnik Občini Ljutomer povrne nastalo škodo.
- 1.2 Pri projektiranju trase za prenosni plinovod R15/1 Ljutomer–Kidričevo je potrebno upoštevati določila Tehničnega pravilnika o javnem vodovodu sistema C (Uradni list RS, št. 22/17), Odloka o oskrbi s pitno vodo v občini Ljutomer (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 62/2016) ter določila Tehničnega pravilnika o javni kanalizaciji – Občina Ljutomer in sicer je potrebno zagotoviti ustrezne horizontalne in vertikalne odmike.

Stališče 1.:

- 1.1 ***Pripomba se upošteva in smiselno vnese v uredbo o DPN.***
- 1.2 ***Predpisi se upoštevajo.***

2. Občina Sveti Tomaž – mnenje, številka: 371-0014/2022 z dne 15. 4. 2022

Mnenje je izdano brez pripomb.

3. Komunalno podjetje Ormož za Občino Sveti Tomaž – mnenje, številka: 229/2022 z dne 13. 4. 2022

- 3.1 Vsi elementi javnega vodovoda morajo biti ustrezno zaščiteni proti škodljivemu delovanju okolice (korozija, blodeči tokovi itd.) - 13. člen Tehničnega pravilnika Javnega vodovodnega omrežja Ormož v občinah Ormož, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 15/2017).
- 3.2 Horizontalni odmiki komunalnih vodovodov od oboda vodovodne cevi v skladu s 23. čl. Tehničnega pravilnika Javnega vodovodnega omrežja Ormož v občinah Ormož, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 15/2017):
  - plinovod, ki poteka na manjši ali enaki globini kot vodovod — 1,0 m,
  - plinovod, ki poteka na večji globini od vodovoda — 1,0 m.
- 3.3 Zahteve križanj v skladu z 19. in 20. čl. Tehničnega pravilnika Javnega vodovodnega omrežja Ormož v občinah Ormož, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 15/2017):
  - če poteka trasa vodovoda nad plinovodom znaša vertikalni odmik najmanj 0,5 m,
  - če je vodovod pod plinovodom znaša vertikalni odmik najmanj 0,5 m, cevovodi morajo potekati v zaščitni cevi, ustji zaščitne cevi morata biti odmaknjeni od zunanje stene cevi vodovoda najmanj 0,5 m na vsako stran.
- 3.4 Pri križanju javnega vodovoda z drugimi podzemnimi napeljavami, javni vodovod načeloma poteka horizontalno (brez vertikalnih lomov). Križanja javnega vodovoda s komunalnimi vodi

morajo potekati pravokotno, izjemoma je lahko kot prečkanja osi javnega vodovoda in osi druge podzemne instalacije med 45° in 90° - 16. čl. Tehničnega pravilnika Javnega vodovodnega omrežja Ormož v občinah Ormož, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 15/2017).

- 3.5 Pri križanju komunalnih vodov morajo biti posamezni vodi ustrezno signalizirani - 21. čl. Tehničnega pravilnika Javnega vodovodnega omrežja Ormož v občinah Ormož, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 15/2017).
- 3.6 Pri gradnji komunalnih vodov pod vodovodnim cevovodom, je vodovodni cevovod potrebno zaščititi pred posedanjem in zlomom - 22. čl. Tehničnega pravilnika Javnega vodovodnega omrežja Ormož v občinah Ormož, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 15/2017).
- 3.7 Vodovodno omrežje se na mestih kjer je potrebno preprečiti mehanske obremenitve, doseči toplotno zaščito in omogočiti vzdrževanje zaščitijo z zaščitno cevjo. Za zaščito cevovodov v povoznih površinah se uporabljajo jeklene zaščitne cevi in cevi iz nodularne litine ali obbetonirane PE ali PVC cevi. Dolžina in presek zaščitne cevi je odvisna od velikosti cevovoda vrste cevi in možnosti izvleka. Trasa cevovoda mora biti pred vstopom in izstopom iz zaščitne cevi izvedena tako, da je možen izvlek cevi. - 10. čl. Tehničnega pravilnika Javnega vodovodnega omrežja Ormož v občinah Ormož, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 15/2017).
- 3.8 Na trasi javnega vodovoda se ne sme graditi, prestavljati objektov, nasipati materiala in izvajati ostalih aktivnosti, ki bi lahko povzročile poškodbe na cevovodu ali ovirale njegovo delovanje in vzdrževanje. - 95. čl. Odloka o načinu opravljanja gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo v občini Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž (Uradni vestnik občine Ormož, št. 13/2016).
- 3.9 Pri izgradnji drugih komunalnih vodov je potrebno še posebej paziti, da se med izkopom zagotovi stabilnost obstoječih vodovodnih naprav. - 26. čl. Tehničnega pravilnika Javnega vodovodnega omrežja Ormož v občinah Ormož, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 15/2017).
- 3.10 Javni vodovod in priključek stavbe ali gradbenega inženirskega objekta na javni vodovod morajo biti vedno dostopni izvajalcu javne službe. - 33. čl. Odloka o načinu opravljanja gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo v občini Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž (Uradni vestnik občine Ormož, št. 13/2016).
- 3.11 Javni vodovod in priključek stavbe ali gradbenega inženirskega objekta na javni vodovod morajo biti vedno dostopni izvajalcu javne službe. Na njih in v neposredni bližini (na vsako stran 3 m) ni dovoljeno postaviti ali zgraditi ničesar brez soglasja upravljavca javnega vodovoda. - 33. čl. Odloka o načinu opravljanja gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo v občini Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž (Uradni vestnik občine Ormož, št. 13/2016).
- 3.12 Za gradnjo trajno grajenih objektov v varovalnem pasu vodovoda je potrebno upoštevati minimalni odmik od vodovoda ki znaša 3 m. Kolikor predpisanih odmikov ni možno doseči, je potrebno vodovodni cevovod položiti v vodotesno zaščitno cev najmanj 0,5 m od zunanjih robov objekta. - 23. čl. Tehničnega pravilnika Javnega vodovodnega omrežja Ormož v občinah Ormož, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 15/2017).
- 3.13 Pri izgradnji plinovoda je potrebno upoštevati določila iz Tehničnega pravilnika o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode v občini Sveti Tomaž (Uradni vestnik Občine

Sveti Tomaž, št. 13/2019). V varovalnem pasu plinovoda ne poteka javno kanalizacijsko omrežje za fekalne odpadne vode. V času gradnje je potrebno upoštevati premike težke gradbene mehanizacije na območju Svetega Tomaža, kjer poteka javno kanalizacijsko omrežje, da ne pride do poškodb javne kanalizacije, javnega vodovodnega omrežja in ostale komunalne infrastrukture. Glede poteka trase plinovodnega omrežja ni ovir s strani javnega kanalizacijskega omrežja Sveti Tomaž.

Stališče 3.:

3.1 – 3.13 *Predpisi oz. projektni pogoji se upoštevajo pri izdelavi strokovnih podlag in dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja.*

4. Občina Dornava – mnenje, številka: 354-15/2022-05 z dne 1. 6. 2022

Mnenje je izdano brez pripomb.

5. Občina Juršinci – mnenje, številka: 351-0008/2020-14 z dne 19. 4. 2022

Mnenje je izdano brez pripomb.

6. Občina Haidina – mnenje, številka: 35009-1/2022-2 z dne 16. 5. 2022

Mnenje je izdano brez pripomb.

7. Mestna občina Ptuj – mnenje, številka: 350-10/2021-10 z dne 16. 6. 2022

- 7.1 Razširiti obdelavo DPN od merilno regulacijske postaje ID 23540984 na parc. št. 2562/3, k. o. Ptuj do merilno regulacijske postaje ID 27178543 na parc. št. 1792, k. o. Ptuj.
- 7.2 Republika Slovenija namerava urediti navezavo na AC A4/0493 na okoliških parcelah št. 4323/9, 4328/7, 4328/6, 4328/8 in 3321/2. k. o. Ptuj.

Stališče 7.:

- 7.1 *Umeščanje distribucijskega plinovoda od načrtovane merilno regulacijske postaje na parceli št. 2562/3 k. o. Ptuj do obstoječe merilno regulacijske postaje na parc. št. 1792 k. o. Ptuj je predmet občinskih prostorskih aktov. Distribucijski plinovodi niso državna prostorska ureditev in se ne umeščajo z državnim prostorskim načrtovanjem.*
- 7.2 *Ministrstvo za infrastrukturo in Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS d. d.) sta vključena v postopek priprave predmetnega DPN. Rešitve državnih prostorskih ureditev se usklajujejo glede na fazo postopka priprave posamezne ureditve.*

8. Občina Videm – mnenje, številka: 350-0002/2020-14 z dne 22. 5. 2022

Mnenje je izdano brez pripomb.

9. Občina Kidričevo – mnenje, številka: 3505-1/2020-4 z dne 21. 4. 2022

Mnenje je izdano brez pripomb.

10. Pisna pripomba občana posredovana po e-pošti z dne 14. 4. 2022

- 10.1 Na začetku povzetka za javnost je kot osnovni cilj načrtovanja z obravnavanim državnim prostorskim načrtom podano, da gre za zagotovitev povezave slovenskega in madžarskega prenosnega plinovodnega sistema, vendar pa ne gre le za zagotovitev povezave, temveč gre tudi za večanje kapacitet prenosa plina. Gre za dodatni plinovod – za umeščanje vzporednega plinovoda ob že obstoječem, na nekaterih mestih pa bi dodatni plinovod bil tudi bolj oddaljen.

Nekoliko naprej povzetek za javnost pravi, da je obstoječi plinovod R15 Kidričevo-Lendava na odseku od Ljutomera do Kidričevega premajhne dimenzije in ne more zagotavljati razvoja zmogljivosti za čezmejni prenos med Slovenijo in Madžarsko. Iz povedanega je torej razvidno, da gre za »razvoj zmogljivosti za čezmejni prenos« – gre torej za večanje kapacitet prenosa plina.

- 10.2 Povečanje kapacitet za prenos plina pa pomeni, da bi v Slovenijo prispelo več neobnovljivega vira energije, posledično pa bi nastajalo več toplogrednih izpustov, kar pa ni sprejemljivo glede na zaveze zmanjševanja toplogrednih izpustov.

- 10.3 V času, ko nas ogrožajo podnebne spremembe in bi naj tekle aktivnosti trajnostnega prostorskega razvoja, ni sprejemljivo, da tečejo aktivnosti v nasprotno smer. Morali bi izvajati aktivnosti za izrabo obnovljivih virov energije, kamor pa nikakor ne sodijo aktivnosti za dovajanje dodatnih količin neobnovljivega vira energije, saj dodatno trošenje neobnovljivih virov prispeva k nastajanju dodatnih količin toplogrednih izpustov.

Zakon o urejanju prostora med načeli urejanja prostora najprej navede načelo trajnostnega prostorskega razvoja. V okviru načela trajnostnega prostorskega razvoja pa pravi, da se pri urejanju prostora upošteva pričakovane vplive podnebnih sprememb, zagotavlja se prilagajanje nanje, prostorske ureditve se načrtuje tako, da so odporne na podnebne spremembe, omogočajo blaženje podnebnih sprememb in zmanjševanje njihovih vplivov.

- 10.4 Glede na določila Zakona o urejanju prostora, navedena v prejšnjem odstavku, je moč ugotoviti neskladnost z zakonom, saj umeščanje dodatnega plinovoda k že obstoječemu prispeva k nastajanju dodatnih količin toplogrednih izpustov, s tem pa k slabšanju stanja, kar pa ni skladno z zakonom, ki se zavzema za zmanjševanje vplivov podnebnih sprememb.

Dodatni plinovod ne prispeva k uresničevanju Zakona o urejanju prostora, saj ne prispeva k blaženju podnebnih sprememb in ne prispeva k zmanjševanju njihovih vplivov, temveč nasprotno z dovajanjem dodatnih količin neobnovljivega vira večja toplogredne izpuste, s tem pa prispeva k slabšanju stanja.

- 10.5 Aktivnosti za umeščanje dodatnega plinovoda k že obstoječemu plinovodu ne pomenijo izboljšanja obstoječega plinovodnega sistema v smislu diverzifikacije (razpršenosti) dobave (plin z vzhoda že prihaja preko Avstrije – preko Ceršaka), temveč pomenijo dovajanje dodatnih količin neobnovljivega vira energije, s tem pa povečanje toplogrednih izpustov. Dodatna odvisnost od tujih neobnovljivih virov, ki bi večali toplogredne izpuste, ni sprejemljiva.

- 10.6 Namesto da bi Ministrstvo za okolje in prostor v severovzhodni Sloveniji, kjer je največji potencial za izrabo geotermalne energije, umeščalo geotermalne elektrarne, tečejo aktivnosti za dovajanje dodatnih količin neobnovljivega vira energije. Izraba geotermalne energije ni vir toplogrednih izpustov, zato bi morali izkoriščati ta vir energije (namesto dovajanja neobnovljivega plina, katerega izkoriščanje prispeva k večanju toplogrednih izpustov).

Nič ne pomaga, če se v raznoraznih dokumentih navaja potencial severovzhodne Slovenije za izrabo geotermalne energije, če se potem v praksi vodi nasprotni aktivnosti. V naših sosednjih državah že imajo take elektrarne, kdaj se bo tudi pri nas razvoj uresničil v to smer?

- 10.7 Zagovarjanje uporabe plina z argumentom, da je to čistejši energent od drugih neobnovljivih virov energije, ni sprejemljivo.

V današnjem času vedno hitrejših podnebnih sprememb se ne moremo zadovoljiti z argumentacijo, da je plin najboljši iz družbe slabih, temveč je potrebno doseči razvojni preboj in nadaljnji razvoj usmerjati v brezogljično družbo.

- 10.8 Vlaganje sredstev v investicije, katerih rezultat bi bili dodatni izpusti toplogrednih plinov, bi našo državo drago stalo, ker ne bi bili doseženi cilji zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov.

Ni sprejemljivo, da bi sredstva vlagali v tisto, zaradi česar bi potem bili kaznovani zaradi nedoseganja zavez (dodatni plinovod bi dovajal dodatne količine neobnovljivega vira energije, s tem pa bi nastajali dodatni izpusti toplogrednih plinov). To bi bilo zelo neodgovorno ravnanje, predvsem pa nespametno ravnanje.

- 10.9 Dvojna dvoiličnost umeščanja tega prenosnega plinovoda.

Ne gre le za to, da se z umeščanjem tega plinovoda ne dela na izrabi obnovljivih virov, ampak gre tudi za to, da se v času krutih napadov na Ukrajino, ko se poziva k embargu na ruski plin, dela na tem, da bi bili pripravljeni na prenos čim večjih količin plina z vzhoda, ta plin pa prihaja iz Rusije. Vojna v Ukrajini se je začela 24. februarja, a se je kljub temu pristopilo k temu, da v času od 14. marca 2022 do 15. aprila 2022 poteka javna razgrnitev gradiv za umestitev prenosnega plinovoda R15/1 Ljutomer – Kidričevo. Po eni strani slišimo o zavzemanjih za embargo na ruski plin, po drugi strani pa tečejo aktivnosti, da bi bili pripravljeni na prenos večjih količin plina z vzhoda (iz Rusije), kar pa je grozljiva dvoiličnost, ki ni povezljiva z moralnimi načeli in tudi ni združljiva s podporo Slovenije Ukrajini.

- 10.10 Namen okoljskega poročila ne bi smel biti, da čim bolj opraviči predlagan poseg v prostor, pri tem pa se ne upošteva, da poseg v prostor pravzaprav predstavlja odklon od ciljev, zavez, predpisov, katerim so skupni trajnostni prostorski razvoj, blaženje podnebnih sprememb, zmanjševanje toplogrednih izpustov.

Predhodno sem v tretji točki teh pripomb že podala določila Zakona o urejanju prostora, za katera menim, da niso upoštevana.

Okoljsko poročilo se ne ukvarja s tem, da dovajanje dodatnih količin neobnovljivega vira energije, ki ima za posledico večanje toplogrednih izpustov, pomeni slabšanje podnebnih razmer. Okoljsko poročilo se parcialno, z vidika posameznih sestavin okolja, ukvarja s posameznimi kapljicami v loncu, pri tem pa se ne ukvarja s tem, da se lonec z vso svojo vsebino pregreva. Najprej je treba postaviti prave temelje, da se lonec ne bo še naprej pregreval.

- 10.11 Okoljsko poročilo celo diskreditira javnost, ki se je odzvala v predhodni fazi – v času javne razgrnitve pobude za pripravo državnega prostorskega načrta za ta plinovod.

Okoljsko poročilo na primer pravi, da je v javnosti pogosto prisotno enačenje obnovljivih virov energije z viri energije brez vplivov na okolje, kar ne ustreza dejstvom, pri čemer še navaja, da se na enoto pridobljene energije pri zgorevanju lesne biomase, ki je obnovljivi vir, sprošča opazno več ogljikovega dioksida kot pri zemeljskem plinu, ki je neobnovljiv vir. Da, če hočeš javnosti vzeti veljavo, potem podaš najslabšo možno primerjavo, namesto, da bi se težilo k izrabi geotermalne energije, sončne energije, energije vetra, ..., s presežki električne energije iz obnovljivih virov pa bi se proizvajalo zeleni vodik, le-ta pa bi služil kot surovina za sintetična goriva in kot pogonsko sredstvo za vozila na gorivne celice.

- 10.12 Predlogi:

Namesto da bi se na severovzhodu Slovenije gradilo plinovod za dovajanje dodatnih količin neobnovljivega plina (iz Rusije), bi bilo treba izkoristiti največji potencial za izrabo geotermalne energije v Sloveniji (z reinjekcijskimi vrtinami, da bi izraba bila varčna in prijazna do okolja) in bi bilo treba čim bolj izkoristiti obsevanost s sončno energijo. Izkoristiti je treba tisto, kar imamo. Sončne elektrarne niso dobrodošle le na strehah objektov, temveč povsod, kjer je to možno: na zidovih objektov, na parkiriščih (še dodatna prednost: ne bo treba sesti v pregret avtomobil), na degradiranih površinah ali pa kot je rekel dr. Peter Novak tudi nad železnico in avtocestami ali pa se tudi lotiti izgradnje plavajočih fotonapetostnih elektrarn na nekaterih delih nekaterih jezer in vodnih zajetij. Seveda pa je treba ustrezno dograjevati elektroenergetski sistem, da bo sposoben prevzemati proizvedeno električno energijo (pri tem pa se ne sme več ponoviti, da se zaradi vsečnih predvolilnih zmanjšanj zneskov računov za električno energijo odvzame finančna sredstva za razvoj elektro distribucijskega omrežja, pa potem marsikje zaradi prešibkega omrežja ni možnosti za izvedbo priključitev sončnih elektrarn). Obstajajo torej druge možnosti, kot pa je večanje odvisnosti od uvoženega neobnovljivega plina (za povrh iz agresorske države).

Upam, da v nadaljevanju podane pripombe/predlogi niso več potrebne, saj sploh ne bi smeli nadaljevati z aktivnostmi za dodatni plinovod k že obstoječemu plinovodu. Kratek povzetek predhodnih navedb, ki nasprotujejo gradnji dodatnega plinovoda:

- plin, ki bi ga dovajali z obravnavanim plinovodom, je neobnovljivi vir,
- plin kot neobnovljivi vir energije je vir toplogrednih plinov,
- toplogredne pline moramo zmanjševati (globalno segrevanje!),
- nedoseganje zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov bi našo državo drago stalo,
- potrebno je vlagati v rešitve, ki bodo zmanjševale izpuste toplogrednih plinov,
- potrebno je vlagati v rešitve, ki bodo lahko deležne evropskih finančnih spodbud za napredne zelene trajnostne rešitve.

Ne glede na to, kaj je zapisano v okoljskem poročilu (opomba: namen okoljskega poročila ne bi smel biti, da čim bolj opraviči predlagan poseg v prostor), podajam še pripombe, navedene v nadaljevanju.

- 10.13 Ni sprejemljiva umestitev dela trase R15/1 ob traso M9.

Na predstavitvi pobude javnosti dne 18. 6. 2020 smo lahko slišali, da plinovod M9 Lendava – Kidričevo ne bo izveden. Glede na to, da gre za traso južnega toka iz Rusije, bi v današnjih razmerah, ko Rusija napada evropsko državo, moralo biti še dodatno podkrepljeno, da M9 ne bo izveden.

Glede na zapisano v prejšnjem odstavku ni sprejemljiva umestitev dela trase dodatnega plinovoda R15/1 ob načrtovano traso plinovoda M9, ki ne bo izveden. Na trasi med Ptujem in Kidričevim predstavljen potek plinovoda R15/1 namreč zapusti traso ob obstoječem plinovodu R15 in se preusmeri ob traso načrtovanega plinovoda M9, ki ne bo izveden. Ni sprejemljiva gradnja plinovoda na nenačetem prostoru.

10.14 Ni upoštevano osnovno vodilo pri umeščanju infrastrukture – čim krajša trasa.

Trasa, ki zapusti traso obstoječega plinovoda R15 in se preusmeri ob traso M9 (to je ob traso plinovoda, ki ne bo zgrajen), ni čim krajša trasa, temveč:

- je daljša trasa,
- prečka Ptujsko jezero na bistveno širšem delu jezera (skoraj 4 kratnik razdalje prečkanja jezera glede na krajšo traso),
- na Ptuju je na desnem bregu Ptujskega jezera potrebna dolga povezava od predvidenega plinovoda R15/1 (ob trasi M9) do objekta energetske infrastrukture na trasi obstoječega plinovoda R15.

10.15 Ni sprejemljivo uničevanje gozdov.

S potekom R15/1 ob trasi M9 bi se južno od naselij Zgornja Hajdina in Draženci posegalo v območja gozdov. Krčenje gozdov v tem ravninskem svetu, kjer je tudi vsaka najmanjša gozdna zaplata zelo dobrodošla, nikakor ni sprejemljivo.

Krčenje gozdov tudi ni sprejemljivo iz najmanj dveh zornih kotov, navedenih v naslednjih dveh pripombah.

10.16 Z uničevanjem gozdov ne bi bilo upoštevano načelo varčne rabe prostora.

Gozd na trasi plinovoda in ob njej bi bil uničen. Na uničeni gozdni površini znotraj gozda ni možna kmetijska dejavnost.

10.17 Okoljska in zdravstvena nesprejemljivost uničevanja gozdnega prostora:

- ne gre samo za uničevanje gozdnega ekosistema,
- gre tudi za uničevanje pomembne bariere med obstoječo poselitvijo in kompleksi farmskih objektov za rejo perutnine: na območju južno od trase M9 so obsežni kompleksi farmskih objektov za rejo perutnine, zato nikakor ni sprejemljivo nobeno uničevanje gozdov, saj se že v sedanjih razmerah pogosto čuti posledice pretirano koncentrirane reje perutnine (smrad, velike količine zdravju škodljivih emisij (amoniak, prašni delci)); zmanjšanje gozdne bariere bi bil zelo pomemben dejavnik poslabšanja bivalnih razmer, zato se gozdov ne sme uničevati. Opomba: na osnovi že podane pripombe k pobudi za pripravo državnega prostorskega načrta okoljsko poročilo sicer pravi, da bo pri umeščanju trase upoštevana potreba po zmanjšanju posega v gozd na širšem območju perutninskih farm na minimum, a glede na že slabo stanje v prostoru, bi se s posegom v gozd stanje še poslabšalo.

10.18 V kolikor bi zaradi gradnje plinovoda bilo treba izsekati gozd pri Zgornji Hajdini in Dražencih (južneje so obsežni kompleksi farmskih objektov za rejo perutnine, ki imajo zelo negativen vpliv (glej prejšnji odstavek)), bi bilo treba na obeh straneh preseke vzpostaviti gozdni rob z zimzelenimi grmovnicami, da bi obstajala letoletna bariera tudi ob tleh, saj gozd brez zimzelene podrasti ne zaustavlja bistveno širjenja pogosto neznosnega smradu (smrad pa ni samo smrad, ampak je tudi nekaj v zraku). Združba grmovnic na robovih presek mora biti zimzelena, da lahko celo leto odigra svojo vlogo bariere. Če bi prišlo do izvedbe tujka v prostoru (plinovoda), potem je treba dopustiti tudi zimzeleno bariero, ki bi presegala običajne lokalne grmovne združbe.

10.19 Zaključek:

Z dodatnim plinovodom, ki je predmet obravnavanega postopka, ne gre le za povezovanje plinovodnih sistemov Slovenije in Madžarske, temveč gre za večanje kapacitet prenosa plina. To pa v času, ko bi se naj prilagajali podnebnim spremembam in zmanjševali toplogredne izpuste, ni sprejemljivo: namesto, da bi vlagali v razvoj izrabe obnovljivih virov energije, tečejo aktivnosti za dotok dodatnih količin neobnovljivega vira energije, s tem pa za povečevanje izpustov toplogrednih plinov. V današnjem času se predhodno navedenemu pridružuje še to, da bi dodatne količine plina dovajali iz agresorske države, kar pa nikakor ni povezljivo z moralnimi načeli in tudi ni združljivo s podporo Slovenije Ukrajini.

Stališče 10.:

10.1 *V povzetku za javnost je navedeno, da je osnovni cilj plinovoda povezava slovenskega in madžarskega prenosnega plinovodnega sistema ter da je obstoječi plinovod R15 Kidričevo–Lendava na odseku od Ljutomera do Kidričevega premajhne dimenzije (imenski premer 250 mm) in ne more zagotavljati razvoja zmogljivosti za čezmejni prenos med Slovenijo in Madžarsko, ki bo omogočen po povezavi slovenskega in madžarskega prenosnega sistema. Obstoječi plinovod do Lendave (R15 Kidričevo–Lendava) ni povezan z madžarskim prenosnim plinovodnim sistemom.*

Prenosni plinovod R15/1 Pince–Lendava–Kidričevo je pomemben kot edina še manjkajoča čezmejna dvosmerna prenosna plinovodna povezava slovenskega in madžarskega prenosnega sistema. Zagotavlja dostop slovenskih dobaviteljev do madžarskih podzemnih skladišč zemeljskega plina, ki jih v RS nimamo. Povezava je prepoznana kot pomembna za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe slovenskega plinskega trga tudi zaradi diverzifikacije plinskih poti.

Omenjena čezmejna plinovodna povezava bo, tudi v luči krize v Ukrajini, predstavljala eno od poti, ki bo omogočila dobro povezljivost z vsemi razpoložljivimi skladišči zemeljskega plina in to po čim bolj diverzificiranih poteh.

Dolgoročno je čezmejna povezava z madžarskim sistemom preko prenosnega plinovoda vključena v ENTSOG-ov 10 letni razvojni načrt.

Eden od indikativnih ciljev NEPN, ki je bil sprejet v letu 2020 je, da bi v letu 2030 imeli v plinovodnem omrežju 10 % delež vodika ali metana obnovljivega izvora. Navedeni cilj je v skladu z usmeritvami evropskega zelenega dogovora, ki plinovodnemu omrežju daje funkcijo nosilca obnovljive energije.

V okviru Strategije za vodik za podnebno nevtralnno Evropo, ki jo je v letu 2020 sprejela Evropska komisija, se bo že v srednjeročnem obdobju bistveno povečala proizvodnja in poraba vodika v Evropi. V zvezi s tem je predvideno, da bo t.im. zeleni vodik, ki je obnovljiv vir energije, proizveden s pomočjo presežkov obnovljive električne energije, postal eden od pomembnih obnovljivih energijskih nosilcev, s katerim bo med drugim mogoče stroškovno učinkovito shranjevati energijo iz obnovljivih virov. V prehodnem obdobju bi bila mogoča tudi uporaba modrega vodika, to je vodika, ki je pridobljen iz zemeljskega plina z odvzemanjem in okoljskim ustreznim skladiščenjem CO2.

Prenosni plinovod R15/1 Ljutomer–Kidričevo sodi v načrt za vzpostavitev Evropske plinovodne hrbtenice za vodik, saj bo predvidoma po letu 2035 omogočal transport

injeciranega vodika, s čemer bo, skupaj z madžarskim prenosnim sistemom, predstavljal del evropske plinovodne hrbtenice za vodik.

- 10.2** *Izpusti ogljikovega dioksida, ki je toplogredni plin, so pri uporabi zemeljskega plina bistveno nižji kot pri uporabi premoga ali kurilnega olja. V primerjavi s kurilnim oljem uporaba zemeljskega plina pomeni tudi neprimerno manjše izpuste žveplovih oksidov. Pri dušikovih oksidih razlika ni tako velika, vendar so izpusti pri uporabi zemeljskega plina manjši kot pri uporabi kurilnega olja. Izpusti žveplovih in dušikovih oksidov prispevajo k nastanku kislega dežja. Uporaba zemeljskega plina ne povzroča izpustov trdnih (prašnih) delcev. Poleg tega transport goriva poteka po plinovodnem omrežju in ne po cestah, kot pri nekaterih drugih gorivih, zaradi česar zemeljski plin ne povzroča posrednega onesnaževanja zraka.*

Onesnažen zrak povzroča nastanek številnih bolezni in bolezenskih stanj, pri čemer so najpomembnejši onesnaževalci prašni delci, ki nastajajo pri uporabi nekaterih fosilnih goriv in lesa.

Nadomestitev uporabe premoga, lesa in nafte z zemeljskim plinom izboljša kakovost zraka in s tem tudi pozitivno vpliva na zdravje prebivalstva. Nadomeščanje rabe trdih goriv z zemeljskim plinom, predvsem v energetiki (plinske elektrarne, plinske toplotne črpalke), vpliva tudi na zmanjšanje količine trdnih odpadkov (pepela).

Plinovodno omrežje omogoča tudi prenos obnovljivih plinov (bioplina, sintetični metan) oz. mešanic plinov.

- 10.3** *Državni projekti so prioritetni projekti, ki jih je zaradi ciljev, ki si jih je postavila država ali pa je k njim zavezana zaradi mednarodnih pogodb ter članstva v EU, treba izvesti. Prenosni plinovod R15/1 Ljutomer–Kidričevo je del plinovodnega omrežja za vključevanje Slovenije v evropske energetske integracije, zaradi odvisnosti Slovenije od virov različnih držav za oskrbo z zemeljskim plinom. Prenosni plinovod R15/1 Ljutomer–Kidričevo predstavlja navezavo obstoječega plinovodnega sistema na mednarodne plinovodne povezave opredeljene v karti: Usmeritve za razvoj energetskih sistemov. Hkrati je gradnja plinovoda opredeljena v Uredbi (ES) št. 347/2013 z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES in spremembi uredb (ES) št. 713/2009, (ES) št. 714/2009 in (ES) št. 715/2009, spremenjeni z Delegiranimi uredbami Komisije (EU) št. 391/2013 z dne 14. oktobra 2013, št. 2016/89 z dne 18. novembra 2015 in št. 2018/540 z dne 23. novembra 2017. Uredba (ES) št. 347/2013 z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo določa projekte skupnega interesa (PCI), ki so potrebni za izvajanje prednostnih koridorjev in območij ter spadajo v kategorijo energetske infrastrukture na področjih električne energije, plina, nafte in ogljikovega dioksida Unije. V prilogi delegirane Uredbe komisije (ES) št. 2018/540 z dne 23. novembra 2018 je objavljen spremenjen seznam projektov skupnega interesa Unije na katerega je uvrščen tudi načrtovani prenosni plinovod R15/1 Ljutomer–Kidričevo kot odsek prenosnega plinovoda R15/1 Pince–Lendava–Kidričevo (6.23 Interkonekcija Madžarska–Slovenija (Nagykanizsa–Tornyiszentmiklós (HU)—Lendava (SI)—Kidričevo)).*

Svet EU je junija 2022 sprejel pogajalska stališča o dveh zakonodajnih predlogih, ki obravnavata energetske vidike podnebne prehode EU v okviru svežnja »Pripravljeni na 55«: Direktivi o energiji iz obnovljivih virov in Direktivi o energetske učinkovitosti. Ambicioznejši cilji bodo pomembno prispevali k doseganju splošnega cilja EU do leta 2030 zmanjšati neto emisije toplogrednih plinov za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta

1990. Svet EU je v omenjena pogajalska predloga vključil tudi pospešene postopke za izdajo dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov v skladu s prednostnimi nalogami iz načrta RepowerEU, ki jih je Komisija predlagala maja 2022. Hitro naj bi povečali uporabo OVE v okviru načrta EU, da postane neodvisna od ruskih fosilnih goriv po ruski invaziji v Ukrajini.

Izraba OVE potenciala je na območju celotne države načrtovana že v okviru NEPN iz leta 2020 in sicer za investicijske spodbude za spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE, spodbujanje razvoja sistemov daljinskega ogrevanja na OVE (vključno z geotermijo) in spodbujanje večnamenske izrabe geotermalne energije. V okviru Načrta okrevanja in odpornosti bosta v letu 2022 objavljena dva javna poziva, eden za spodbujanje novih naložb v proizvodne naprave električne energije na OVE (hidro in geotermalne) in drugi za prestrukturiranje obstoječih sistemov daljinskega ogrevanja na OVE (vključno za geotermijo).

Glej tudi stališče na pripombo 10.1.

- 10.4 Geografski položaj Slovenije je preko treh interkonekcij (Avstrija, Hrvaška in Italija) povezana s sosednjimi prenosnimi sistemi. Slovenija nima svojega vira plina, prav tako nima podzemnih skladišč plina. Manjkajoča povezava z Madžarsko bi Sloveniji omogočila, da bi bila še bolj ugodno povezana s prenosnimi potmi in tokovi zemeljskega plina v Evropi, saj so v naši neposredni bližini pomembne prenosne poti iz severovzhodne Evrope (iz vzhoda preko Slovaške in Avstrije naprej proti Italiji in Hrvaški) iz plinskega terminala Krk proti Madžarski ter meja z Italijo, kamor se stekajo prenosne poti iz sredozemskega bazena ter severne Evrope.**
- 10.5 Slovenija nima svojega vira plina, prav tako nima podzemnih skladišč plina. Manjkajoča povezava z Madžarsko bi Sloveniji omogočila, da bi bila še bolj ugodno povezana s prenosnimi potmi in tokovi zemeljskega plina v Evropi, saj so v naši neposredni bližini pomembne prenosne poti iz severovzhodne Evrope (iz vzhoda preko Slovaške in Avstrije naprej proti Italiji in Hrvaški) iz UZP terminala Krk proti Madžarski ter meja z Italijo, kamor se stekajo prenosne poti iz sredozemskega bazena ter severne Evrope.**
- 10.6 Pobudnik državnih prostorskih načrtov s področja energetike je ministrstvo, pristojno za energijo (Ministrstvo za infrastrukturo), medtem ko je ministrstvo, pristojno za prostor (Ministrstvo za okolje in prostor) pripravljavec omenjenih prostorskih aktov.**

Tudi izraba geotermalnega potenciala je načrtovana v okviru NEPN iz leta 2020. V omenjenem dokumentu so predlagane investicijske spodbude za spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE, spodbujanje razvoja sistemov daljinskega ogrevanja na OVE (vključno z geotermijo) in spodbujanje večnamenske izrabe geotermalne energije. Iz tega razloga je izkoriščanje geotermalne energije vključeno tudi v Načrt okrevanja in odpornosti, v okviru katerega bosta letos objavljena dva javna poziva, eden za spodbujanje novih naložb v proizvodne naprave električne energije na OVE (hidro in geotermalne) in drugi za prestrukturiranje obstoječih sistemov daljinskega ogrevanja na OVE (vključno za geotermijo).

Ustanovljena je tudi medresorska delovna skupina za področje spodbujanja rabe geotermalne energije, glavni člani (Ministrstvo za infrastrukturo, Ministrstvo za okolje in prostor in Geološki zavod Slovenije) so v okviru Norveškega sklada zagnali projekt Info Geotherm, ki bo naslovil vsa ozka grla na področju rabe geotermalne energije.

Projekt Geotherm:

Dvoletni projekt INFO-GEOTHERMAL odgovarja na izzive razvoja rabe globoke geotermalne energije v Sloveniji, ki je strateško prepoznana tudi v NEPN-u ter pri oblikovanju medresorske skupine za obravnavo dolgoročnega trajnostnega razvoja geotermalnih sistemov in kaskadne rabe geotermalne energije v Republiki Sloveniji. V njem sodeluje pet ključnih slovenskih partnerjev, med katerimi sta tudi Ministrstvo za infrastrukturo in Ministrstvo za okolje in prostor, ter islandski partner, ki zagotavlja mednarodni prenos znanja. Projekt je ključen za vzpostavitev zakonodajnega in finančnega okvira za postavitev pilotne geotermalne elektrarne v Sloveniji. Hkrati odklepa razpoložljive javne informacije o potencialu in najnaprednejših tehnologijah rabe termalne vode tudi za pridobivanje toplote. Projekt bo omogočil dodatno spodbudo razvojnemu preboju in večji izrabi geotermalne energije, ki trenutno stagnira, kljub ocenjenemu velikemu potencialu. Z usposabljanji, smernicami in tematskimi gradivi se bodo vzpostavili protokol za enotno vstopno točko ter s tem poenostavili in pospešili upravni postopki in zmanjšale različne vrste tveganj za investitorje.

Projekt bo zmanjšal tudi vrzel v tehnoloških veščinah, zlasti na področju dubletov (reinjektne vrtine), načrtovanja energetske učinkovitosti (kaskadni sistemi) in binarne proizvodnje električne energije (lokacija še ni določena). To je mogoče preseči s krepitvijo sodelovanja z državo donatorko kot eno vodilnih geotermalnih držav na svetu, ki nam zagotavlja potrebne kompetence in veščine.

Cilji projekta naslavlja največje izzive za spodbujanje globokih geotermalnih aplikacij v Sloveniji:

- **razpoložljivost zanesljivih informacij o globokem podzemlju za zmanjšanje geološkega tveganja,**
- **povečanje prenosa tehnologije in znanja z razvojem smernic in standardov za projektiranje in delovanje, dobrih primerov visoke energetske učinkovitosti, kaskadnih sistemov in reinjektnih vrtin za zmanjšanje tehnološkega tveganja,**
- **stalno medresorsko sodelovanje agencij in ministrstev za razvoj optimalnih postopkov pridobivanja dovoljenj**
- **razvoj shem zavarovanja geoloških tveganj in**
- **krepitev zmogljivosti in izobraževanje vseh skupin deležnikov.**

Cilj projekta je vzpostavitev kompetenčnega centra v okviru Geološkega zavoda Slovenije, ki bo lahko strokovno podpiral projekte s področja rabe geotermalne energije tudi preko Enotne kontaktne točke na Borzenu, MzI pa bo pridobil ustrezna znanja in informacije za oblikovanje ustreznih zakonodajnih podlag, ki bodo olajšale izvedbo tovrstnih naložb.

Projekti, zreli za izvedbo, bodo identificirani ob njihovi prijavi na javni razpis.

- 10.7 Svet EU je junija 2022 sprejel pogajalska stališča o dveh zakonodajnih predlogih, ki obravnavata energijske vidike podnebne prehode EU v okviru svežnja »Pripravljeni na 55«: Direktivi o energiji iz obnovljivih virov in Direktivi o energijski učinkovitosti. Ambicioznejši cilji bodo pomembno prispevali k doseganju splošnega cilja EU do leta 2030 zmanjšati neto emisije toplogrednih plinov za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990. Svet EU je v omenjena pogajalska predloga vključil tudi pospešene postopke za izdajo dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov v skladu s prednostnimi nalogami iz načrta RepowerEU, ki jih je Komisija predlagala maja 2022. Hitro**

naj bi povečali uporabo OVE v okviru načrta EU, da postane neodvisna od ruskih fosilnih goriv po ruski invaziji v Ukrajini.

Izraba geotermalnega potenciala je načrtovana v okviru NEPN iz leta 2020. V omenjenem dokumentu so predlagane investicijske spodbude za spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE, spodbujanje razvoja sistemov daljinskega ogrevanja na OVE (vključno z geotermijo) in spodbujanje večnamenske izrabe geotermalne energije. Iz tega razloga je izkoriščanje geotermalne energije vključeno tudi v Načrt okrevanja in odpornosti, v okviru katerega bosta letos objavljena dva javna poziva, eden za spodbujanje novih naložb v proizvodne naprave električne energije na OVE (hidro in geotermalne) in drugi za prestrukturiranje obstoječih sistemov daljinskega ogrevanja na OVE (vključno z geotermijo).

Ustanovljena je tudi medresorska delovna skupina za področje spodbujanja rabe geotermalne energije, glavni člani (Ministrstvo za infrastrukturo, Ministrstvo za okolje in prostor in Geološki zavod Slovenije) so v okviru Norveškega sklada zagnali projekt Info Geotherm, ki bo naslovil vsa ozka grla na področju rabe geotermalne energije.

Glej tudi stališče na pripombo 10.6.

10.8 Glej stališče na pripombo 10.7.

10.9 Javna razgrnitev študije variant je le del postopka, ki se vodi v fazi sprejemanja DPN. Pobuda za DPN je bila podana februarja 2020, javna razgrnitev pobude pa je potekala od 15. 6. 2020 do 30. 7. 2020. Vlada RS je 18. 3. 2021 sprejela Sklep o izvedbi državnega prostorskega načrtovanja in z njim dovolila izvedbo postopka državnega prostorskega načrtovanja. Pred sprejemom DPN bosta predlog DPN in okoljsko poročilo javno objavljena v prostorskem informacijskem sistemu. DPN, ki ga sprejme Vlada z uredbo, je podlaga za izdajo gradbenega dovoljenja. Do tedaj pa ima investitor še dolgo pot in lahko v primeru neugodnih razmer odstopi od načrtovane gradnje.

Svet EU je junija 2022 sprejel pogajalska stališča o dveh zakonodajnih predlogih, ki obravnavata energijske vidike podnebne prehode EU v okviru svežnja „Pripravljene na 55“: Direktivi o energiji iz obnovljivih virov in Direktivi o energijski učinkovitosti. Ambicioznejši cilji bodo pomembno prispevali k doseganju splošnega cilja EU do leta 2030 zmanjšati neto emisije toplogrednih plinov za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990. Svet EU je v omenjena pogajalska predloga vključil tudi pospešene postopke za izdajo dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov v skladu s prednostnimi nalogami iz načrta RepowerEU, ki jih je Komisija predlagala maja 2022. Hitro naj bi povečali uporabo OVE v okviru načrta EU, da postane neodvisna od ruskih fosilnih goriv po ruski invaziji v Ukrajini.

Prenosni plinovod R15/1 Pince–Lendava–Kidričevo je pomemben kot edina še manjkajoča čezmejna dvosmerna prenosna plinovodna povezava slovenskega in madžarskega prenosnega sistema. Zagotavlja dostop slovenskih dobaviteljev do madžarskih podzemnih skladišč. Povezava je prepoznana kot pomembna za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe slovenskega plinskega trga tudi zaradi diverzifikacije plinskih poti.

Omenjena čezmejna plinovodna povezava bo, tudi v luči krize v Ukrajini, predstavljala eno od poti, ki bo omogočila dobro povezljivost z vsemi razpoložljivimi skladišči zemeljskega plina in to po čim bolj diverzificiranih poteh.

Dolgoročno je čezmejna povezava z madžarskim sistemom preko prenosnega plinovoda vključena v ENTSOG-ov 10 letni razvojni načrt.

Eden od indikativnih ciljev NEPN, ki je bil sprejet v letu 2020 je, da bi v letu 2030 imeli v plinovodnem omrežju 10 % delež vodika ali metana obnovljivega izvora. Navedeni cilj je v skladu z usmeritvami evropskega zelenega dogovora, ki plinovodnemu omrežju daje funkcijo nosilca obnovljive energije.

V okviru Strategije za vodik za podnebno nevtralno Evropo, ki jo je v letu 2020 sprejela Evropska komisija, se bo že v srednjeročnem obdobju bistveno povečala proizvodnja in poraba vodika v Evropi. V zvezi s tem je predvideno, da bo t.im. zeleni vodik, ki je obnovljiv vir energije, proizveden s pomočjo presežkov obnovljive električne energije, postal eden od pomembnih obnovljivih energijskih nosilcev, s katerim bo med drugim mogoče stroškovno učinkovito shranjevati energijo iz obnovljivih virov. V prehodnem obdobju bi bila mogoča tudi uporaba modrega vodika, to je vodika, ki je pridobljen iz zemeljskega plina z odvzemanjem in okoljskim ustreznim skladiščenjem CO₂.

Prenosni plinovod R15/1 Ljutomer–Kidričevo sodi v načrt za vzpostavitev Evropske plinovodne hrbtenice za vodik, saj bo predvidoma po letu 2035 omogočal transport injeciranega vodika, s čemer bo, skupaj z madžarskim prenosnim sistemom, predstavljal del evropske plinovodne hrbtenice za vodik.

Slovenija je s sosednjimi prenosnimi sistemi povezana preko treh interkonekcij (Avstrija, Hrvaška in Italija). V državi nimamo svojega vira plina, prav tako nimamo podzemnih skladišč plina in ne neposredne povezave s terminali za utekočinjeni zemeljski plin. Manjkajoča povezava z Madžarsko bi Sloveniji omogočila, da bi bila še bolj ugodno povezana s prenosnimi potmi in tokovi zemeljskega plina v Evropi, saj so v naši neposredni bližini pomembne prenosne poti iz severovzhodne Evrope (iz vzhoda preko Slovaške in Avstrije naprej proti Italiji in Hrvaški) iz terminala utekočinjenega zemeljskega plina Krk proti Madžarski ter meja z Italijo, kamor se stekajo prenosne poti iz sredozemskega bazena ter severne Evrope.

Ker pa je omenjena infrastruktura v neposredni bližini Slovenije je toliko bolj pomembno, da se zagotovi polna povezljivost prenosnih plinovodnih sistemov s slovenskim sistemom. Temu bo služil tudi načrtovani prenosni plinovod R15/1 Ljutomer–Kidričevo. Pričakovati je namreč, da se bo na ta način izboljšala tudi možnost prihodnjih dobav iz različnih virov, ki jih bodo države vzpostavljale za manjšo odvisnost od ruskih dobav. V naši neposredni bližini je terminal Krk in več terminalov na italijanski strani, prav tako možnosti za novo načrtovane terminale za utekočinjen zemeljski plin (oz. LNG – liquified natural gas) v Jadranskem morju.

Za prihodnjo zimo so scenariji različnih možnosti dobav plina v pripravi. Pomembna bodo podzemna skladišča plina, prav tako pa tudi povečanje dobav iz drugih neevropskih proizvajalk in intenziteta delovanja razpoložljivih terminalov za utekočinjeni zemeljski plin.

Evropska unija se organizira, da se kar v največji možni meri opre na alternativne vire plina, recimo iz ZDA, Azerbajdžana, Katarja in Alžirije.

- 10.10 Namen okoljskega poročila za državni prostorski načrt je, da opiše in ovrednoti vplive prostorske ureditve državnega pomena, ki se z DPN umešča v prostor, hkrati pa, kar je ključno, poda ukrepe za preprečitev oz. omilitev vplivov plana na najmanjšo možno mero.**

- 10.11** *Okoljsko poročilo ne diskreditira javnosti, navaja pa dejstvo, da biomasa, kljub temu, da spada med obnovljive vire energije, ni vir, katerega uporaba bi omogočila zmanjšanje emisij ogljikovega dioksida, pa tudi drugih emisij v okolje. Ne glede na obnovljivost ali neobnovljivost imajo vsi energetske viri vplive na okolje, ki pa se med seboj razlikujejo. Ni pomemben le odgovor na vprašanje, kaj oz. kateri vir, ampak tudi kje in na kakšen način.*
- 10.12** *Glej stališči na pripombi 10.6 in 10.9.*
- 10.13** *Pri umeščanju koridorja se je prioriteto sledilo trasi obstoječega plinovoda R15 Kidričevo–Lendava, pri čemer se je upoštevalo območja obstoječe in v občinskih planskih aktih načrtovane poselitve, katerim se je skušal koridor v čim večji možni meri umakniti, ob upoštevanju načela združevanja infrastrukturnih koridorjev. Vpliv na obstoječa naselja je minimalen. V Sloveniji so normativi za odmike od plinovoda določeni s Pravilnikom o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z delovnim tlakom nad 16 barov ter o pogojih za posege v območjih njihovih varovalnih pasov. V tem pravilniku so podane varnostne stopnje, varovalni pasovi, prostorske zahteve in potrebni varnostni odmiki pri gradnji tovrstnih plinovodov.*
- 10.14** *Pri umeščanju linijskih prostorskih ureditev za gospodarsko javno infrastrukturo je, poleg osnovnega vodila, treba upoštevati še vrsto drugih zahtev iz različnih resorjev, zato pri umeščanju sodeluje veliko število različnih nosilcev urejanja prostora. Poleg tega Uredba o prostorskem redu Slovenije (Uradni list RS, št. 122/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3) nalaga, da se z namenom varčne rabe prostora posamezne infrastrukturne sisteme načrtuje tako, da za poteke svojih tras in druge potrebne površine v čim večji meri izkoriščajo trase in površine drugih infrastrukturnih sistemov (skupni poteki infrastrukturnih koridorjev) ter da glede na načrtovano učinkovitost infrastrukturnega sistema porabijo najmanjšo možno površino (na primer čim krajši poteki tras, čim večja uporaba skupnih spremljajočih površin in naprav). Ker plinovoda ni možno in smiselno načrtovati v koridorju obstoječega plinovoda R15 Kidričevo–Lendava v njegovem poteku skozi mesto Ptuj, je koridor za umestitev plinovoda načrtovan v koridorju umeščenega prenosnega plinovoda M9 Lendava–Kidričevo.*
- Umestitev koridorja za prenosni plinovod M9 Lendava–Kidričevo je prestala vse okoljske presoje, večinoma je koridor umeščen v obstoječe infrastrukturne koridorje za obstoječo in načrtovano energetske omrežje in prometno omrežje.*
- 10.15** *Pri umeščanju linijskih infrastrukturnih objektov se poteku po gozdu načeloma izogibamo, če je to le mogoče. Kadar to ni mogoče, npr. zaradi odmika od sklenjene poselitve ipd., je po končani gradnji predvidena sanacija preseke. Plinovodna preseka skozi gozd južno od naselij Zgornja Hajdina in Draženci posega na manjši del obsežnega kompleksa ravninskih gozdov na tem območju. Delovni pas bo na poteku skozi gozd zožan, po končani gradnji je predvidena obojestranska zasaditev novega gozdnega roba na preseki z upoštevanjem varnostnih odmikov od plinovoda.*
- 10.16** *Preseka v gozdu bi pomenila uničenje površine v smislu možnosti za rast rastlin le v primeru, če bi bila tlakovana ali asfaltirana. V svetu in tudi v EU se vedno bolj uveljavlja koncept kmetijsko-gozdskih sistemov ('agroforestry' - sistemi rabe zemljišč, na katerih na istem zemljišču rastejo drevesa in se izvaja kmetijstvo), ki ga je možno uporabiti na presekah skozi gozd.*
- 10.17** *Preseka ne bo potekala v smeri od farm proti naseljem in ne bo ustvarila koridorja za bolj ali manj neovirano razširjanje neprijetnih vonjav. Po končani gradnji bo v zožanem*

delovnem pasu na območju gozda izvedena zasaditev novega gozdnega roba v pasu od 2,5 m od osi plinovoda do roba delovnega pasu (grmovnice, drevesa). V pasu od plinovoda do 2,5 m od osi plinovoda bo možna zarast z zeliščno vegetacijo (visoke in nižje zeli). Čeprav je gozdna vegetacija okrog perutninskih farm že zgodovinsko v funkciji kot ovira za razširjanje neprijetnih vonjav, je treba neprijetne vonjave zmanjšati na izvoru. Kot kažejo primeri z drugih farm (tudi v Sloveniji) je s sodobnimi rešitvami zmanjšanje neprijetnih vonjav in emisij prahu na izvoru izvedljivo.

10.18 *Gozd pri Zg. Hajdini in Dražencih ne bo izsekan. Preseka na zožanem delovnem pasu bo po končani gradnji zasajena z novih gozdnim robom ob upoštevanju varnostnih odmikov od plinovoda. V Sloveniji je nabor avtohtonih vednozelenih grmovnic dokaj omejen. Ker gozdne površine med naselji in farmami niso le v funkciji preprečevanja razširjanja neprijetnih vonjav, bi bilo zasajanje zgolj vednozelenih grmovnic na gozdnem robu ekološko sporno, še posebej, če bi avtohtonim primešali tudi neavtohtone vrste. V toplejšem delu leta, ko je razširjanje neprijetnih vonjav najbolj problematično, gosto olistane avtohtone grmovnice in zeli tvorijo ustrezno vegetacijsko bariero.*

10.19 *Glej stališči na pripombi 10.6 in 10.9.*

11. Občina Ljutomer – zapisnik javne obravnave št. 35009-1/2020-2550 z dne 29. 3. 2022, v sejni sobi občine Ljutomer

Pripombe na razgrnjeno gradivo niso bile podane.

12. Občina Sveti Tomaž – zapisnik javne obravnave št. 35009-1/2020-2550 z dne 29. 3. 2022, v Kulturnem domu Sveti Tomaž

12.1 Naslednji meseci bodo pokazali potrebo po plinu.

12.2 Ali se v občini Sveti Tomaž lahko zgradi odjemna postaja plina? V Ormožu je sladkorna tovarna imela plin. Idealna lokacija za odjemno postajo plina je obrtno industrijska cona, zaradi potencialnih odjemalcev.

Stališče 12.:

12.1 *Podana je ugotovitev.*

12.2 *V občini Sveti Tomaž ni predviden odcep iz načrtovanega prenosnega plinovoda R15/1 Ljutomer–Kidričevo.*

Občina se že lahko priključi na obstoječi plinovod R15 Kidričevo–Lendava. Postopkovno pa bo družba Plinovodi d. o. o. na podlagi podane vloge preverila optimalno tehnično rešitev in podala predlog najustreznejše tehnične rešitve.

Družba Plinovodi d. o. o. bo na podlagi prejete vloge (oziroma več vlog) obravnavala predvideno priključitev poslovne cone na prenosni plinovodni sistem skladno z veljavno zakonodajo in izdala odločbe oziroma soglasja za priključitev na prenosni plinovodni sistem. Družba Plinovodi d. o. o. lahko prične s postopki priključevanja končnega

uporabnika (ali več uporabnikov oziroma distributerja za plin), ko je sklenjena pogodba o priključitvi.

Družba Plinovodi d. o. o. svetuje občini Sveti Tomaž, da v lastnih prostorskih aktih predvidi možnost izvedbe/umestitve prenosnih in distribucijskih plinovodov in objektov (vključno z MRP-ji) za potrebe priključitve bodočih uporabnikov oziroma distribucijskega omrežja za široko potrošnjo v občini.

Na območju načrtovane obrtno industrijske cone je možno umestiti merilno regulacijsko postajo za odjem plina.

13. Mestna občina Ptuj – zapisnik javne obravnave št. 35009-1/2020-2550 z dne 30. 3. 2022, v veliki dvorani Gasilskega doma PGD Ptuj

Pripombe na razgrnjeno gradivo niso bile podane.

14. Občini Dornava in Juršinci – zapisnik javne obravnave št. 35009-1/2020-2550 z dne 30. 3. 2022, v Gasilskem kulturnem domu Polenšak

- 14.1 Ali obstoječi plinovod fi 250 mm ostane?
- 14.2 Kolikšna je globina oz. nadkriticje obstoječega in načrtovanega plinovoda?
- 14.3 Kdaj bo pričetek gradnje načrtovanega plinovoda?
- 14.4 Kako kaže z gradnjo prenosnega plinovoda M9 Lendava–Kidričevo?
- 14.5 Koliko se prenosni plinovod približa poselitvi v Dornavi?
- 14.6 Kakšna gradnja enostavnih in nezahtevnih objektov bo dovoljena ob trasi plinovoda?
- 14.7 Kakšna je oddaljenost med obstoječim in načrtovanim plinovodom?

Stališče 14.:

- 14.1 *Obstoječi plinovod R15 Kidričevo–Lendava se ohrani.***
- 14.2 *Nadkriticje plinovoda znaša najmanj 1,0 m, praviloma pa 1,2 m.***
- 14.3 *Natančen terminski plan gradnje še ni znan in bo določen v naslednjih fazah načrtovanja prenosnega plinovoda R15/1 Ljutomer–Kidričevo. Aktivnosti za pridobitev gradbenega dovoljenja so predvidene po sprejetju DPN-ja. O izdaji tega in o datumu pričetka gradnje bodo pravočasno obveščeni vsi lastniki zemljišč, preko katerih bo potekala trasa prenosnega plinovoda.***
- 14.4 *Prenosni plinovod M9 Lendava–Kidričevo predstavlja plinovodno povezavo med obstoječim plinovodnim sistemom v Kidričevem in načrtovanim prenosnim plinovodom na slovensko – madžarski meji. Terminski plan, dinamika in način gradnje bodo določeni v kasnejši fazi načrtovanja.***

- 14.5** *Na teritoriju Občine Dornava poteka predlagana rešitev v koridorju regionalne ceste R3-713 (Ljutomer–Savci–Ptuj) ter pri tem prečka naselje Polenšak, kjer bo trasa v fazi izdelave podrobnejših strokovnih podlag za pripravo predloga državnega prostorskega načrta umeščena skladno z usmeritvami iz študije variant tako, da se bo s potekom trase plinovoda čim bolj približala umeščenemu prenosnemu plinovodu M9 Lendava–Kidričev. S tem bo v največji možni meri zmanjšan vpliv prenosnega plinovoda na rabo obstoječih pozidanih in nepozidanih stavbnih zemljišč. Po preostalem prostoru se bo trasa poselitvenim območjem izogibala.*
- 14.6** *Ob trasi plinovoda je dovoljeno postavljati nezahtevne in enostavne objekte, v skladu s predpisom, ki ureja razvrščanje objektov glede na zahtevnost gradnje, če so njihovi podzemni in nadzemni deli oddaljeni od osi plinovoda vsaj 5 m, in je poseg skladen z določili veljavnega občinskega prostorskega načrta. Za vse posege se pridobi soglasje investitorja oziroma, če je plinovodno omrežje že zgrajeno in predano v uporabo, njegovega upravljavca.*
- 14.7** *V skladu s Pravilnikom za visokotlačne plinovode nad 16 bar je svetla razdalja plinovoda R15/1 Ljutomer–Kidričevo do obstoječega plinovoda R15 Kidričevo–Lendava najmanj 2 m (osno 2,43 m). Praviloma je ta razdalja večja (do 11 m) zaradi zagotavljanja večje varnosti plinovodov v času gradnje in vzdrževanja. Pri umeščanju v prostor je upoštevan tudi načrtovan plinovod M9 Lendava–Kidričevo DN1200, do katerega znaša minimalni svetli odmik 3,50 m. Praviloma je v projektu upoštevan osni odmik 8 m od obstoječega plinovoda R15 Kidričevo–Lendava.*

15. Občina Haidina – zapisnik javne obravnave št. 35009-1/2020-2550 z dne 13. 4. 2022, v prostorih občine Haidina)

- 15.1 Na kakšni globini bo načrtovani prenosni plinovod?
- 15.2 Kaj pomeni, če je plinovodna cev 1,2 m pod nivojem, če pride do eksplozije?
- 15.3 Na območjih, ko se plinovod položi s podvrtanjem pod koreninami dreves, ali korenine ne ovirajo plinovodne cevi? Kakšni so standardi v svetu zaradi koreninskih sistemov?
- 15.4 Ali bo gradnja prenosnega plinovoda M9 Lendava–Kidričevo izvedena, glede na to, da je bil načrtovan na podlagi medvladnega sporazuma med Rusijo in Slovenijo? V kolikor prenosni plinovod M9 Lendava–Kidričevo ne bo zgrajen, bo načrtovani plinovod načel nezaseden prostor.
- 15.5 Ali bo gozd pri Dražencih in Hajdini posekan ali podvrtan? V poletnih mesecih smrdi iz farne, in v kolikor bo gozd posekan, bo še bolj smrdelo.
- 15.6 Glede na sedanje razmere upam, da načrtovanega prenosnega plinovoda nikoli ne bo.
- 15.7 Ob trasi plinovoda bi morali zasaditi zimzelene grmovnice.
- 15.8 Plinovod je tujek v prostoru. Smreke umirajo, pa so bile avtohtone. Nekateri lastniki gozdov preveč vestno čistijo podrast v gozdu in s tem zmanjšajo zaščito pred smradom iz farne.
- 15.9 Ali je trasa načrtovanega prenosnega plinovoda že določena, ali so možne še kakšne spremembe glede na prenosni plinovod M9 Lendava–Kidričevo?

- 15.10 Na katero fazo se nanašajo omilitveni ukrepi – verjetno na gradnjo?
- 15.11 Kdaj je predvidena gradnja načrtovanega prenosnega plinovoda?
- 15.12 Ali je trasa načrtovanega prenosnega plinovoda na trasi prenosnega plinovoda M9 Lendava–Kidričevo ?
- 15.13 V povzetku za javnost je naveden cilj: povezava madžarskega in slovenskega plinovoda. Nato pa je navedeno, da gre za povečanje plinovoda.
- 15.14 Na severovzhodu Slovenije bi lahko gradili geotermalne elektrarne. Proučujemo kapljice v loncu. Izkoriščati bi morali bio energijo, kot je geotermalna energija. Kar se danes načrtuje, je dodatna količina neobnovljivih virov. Izkoriščati bi morali sončno energijo. Z načrtovanjem prenosnih plinovodov ne delamo v zeleni smeri. Obstoječi plinovodi se lahko vzdržujejo, ni pa realno, da se gradijo novi plinovodni sistemi. Zakaj ne gremo v izkoriščanje geotermalne energije?
- 15.15. Slovenija je zagovornica Ukrajine in proti nabavi ruskega plina.

Stališče 15.:

- 15.1 Nadkritje plinovoda znaša najmanj 1,0 m, praviloma pa 1,2 m.**
- 15.2 *Sistemski operater prenosnega plinovodnega omrežja izvaja stalen nadzor in preventivne aktivnosti za odpravo potencialnih možnosti poškodb in možnosti izpusta zemeljskega plina iz omrežja. V primeru izrednega dogodka (npr. nesreče ali fizične poškodbe plinovoda) bi sistemski operater sprožil vse vnaprej predvidene varnostne mehanizme, ki v praksi pomenijo zavarovanje območja in ustrezne ukrepe do odprave tveganja. Poleg tega se za zagotavljanje varnosti ljudi v skladu s Pravilnikom o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z delovnim tlakom nad 16 bar (v fazi PVO/IDP/osnutka DPN) izdela tudi študija Analiza tveganja, in sicer za celotno traso prenosnega plinovoda. Naročnik in plačnik analize tveganja je upravljavec prenosnega plinovodnega sistema.***

Za varno in zanesljivo obratovanje plinovodov, objektov in opreme so ključne preventivne vzdrževalne aktivnosti, ki zagotavljajo stalno razpoložljivost in visoko obratovalno sposobnost plinovodne infrastrukture. Izvajajo se redne periodične aktivnosti, kot so kontrolni pregledi, testni zagoni, umerjanja, popravila, menjava opreme, ter izredna gradbena, strojna, elektro in druga vzdrževalna dela na posameznih delih plinovodnega sistema in drugih objektih glede na zaznane potrebe.

Za varno izvedbo vzdrževalnih del in priklopov novozgrajenih plinovodnih objektov se izvajajo posegi z ustrezno tehnično opremo. Strokovne vzdrževalne ekipe družbe Plinovodi d. o. o. opravljajo dela samostojno, po potrebi pa sodelujejo pri izvedbi zunanji izvajalci. Sistemski operater v okviru stalnega vzdrževanja, s katerim doseže visoko stopnjo obratovalne sposobnosti in zmogljivosti sistema, izvaja redna in izredna vzdrževalna dela, preventivno ščiti nadzorovan pas ob plinovodih, izdaja soglasja za posege v varovalnem pasu plinovodov ter izvaja najbolj zahtevna preventivna dela za stalno ugotavljanje stanja prenosne infrastrukture.

Na celotnem slovenskem prenosnem plinovodnem omrežju, ki je v upravljanju družbe Plinovodi d. o. o., se izvajajo aktivnosti pri rednem vzdrževanju plinovodnega omrežja in kontroli plinovodov, skladno s predpisi, standardi in internimi postopki. Namen omenjenih

aktivnosti je zagotavljanje varnosti za zaposlene in okolico, preprečevanje nedovoljenih posegov tretjih oseb na in ob plinovodnem omrežju ter zagotovitev ustrezne obratovalne sposobnosti plinovodnega omrežja. V redno vzdrževanje in kontrolo so vključeni strokovnjaki s strojnega, elektrotehničnega in gradbenega področja z ustreznimi znanji in poznavanjem delovanja sistemov na prenosnem plinovodnem omrežju.

- 15.3 Podvrtavanje omogoča ohranitev obstoječe drevesne vegetacije na območju poteka plinovodne trase, kar je še posebej pomembno pri prečkanju obvodne vegetacije, starih dreves ali skupin drevja. Korenine dreves ne ovirajo cevovoda. Koreninski sistem ni preslikava nadzemnega dela drevesa v globino. Korenine poleg vode in hranilnih snovi za svojo rast potrebujejo zrak, zato je pri večini dreves v plasti globine do 1 m do 95 % koreninskega sistema. V širino se koreninski sistem širi čez rob krošnje. Zaščito vegetacije (tudi koreninskih sistemov) pri gradbenih posegih obravnava standard SIST-DIN 18920: 2019 (Zaščita drevja, rastlinskih sestojev in nasadov pri gradbenih posegih).**
- 15.4 Prenosni plinovod M9 Lendava–Kidričevo je eden od treh odsekov prenosnih plinovodov iz smeri V - Z, za katerega je že sprejet državni prostorski načrt. Skladno z mednarodnim sporazumom med Republiko Slovenijo in Rusko Federacijo (Zakon o ratifikaciji sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Ruske Federacije o sodelovanju pri gradnji in delovanju plinovoda na ozemlju Republike Slovenije; BRUPOS, Uradni list RS, št. 4/10 in 14/12), je prevzelo v Republiki Sloveniji ustanovljeno podjetje Južni tok Slovenija d. o. o. Trasa predmetnega plinovoda bo načrtovana ob umeščeni trasi prenosnega plinovoda M9 Lendava–Kidričevo.**
- 15.5 Gozd pri Dražencih in Hajdini bo posekan v zožanem delovnem pasu, ki še omogoča varno izvedbo plinovoda. Po končani gradnji bo izvedena zasaditev novega gozdnega roba v pasu 2,5 m od osi plinovoda do roba delovnega pasu. V pasu od plinovoda do 2,5 m od osi plinovoda bo možna zarast z zeliščno vegetacijo (visoke in nižje zeli). Preseka ne bo potekala v smeri od farm proti naseljem in ne bo ustvarila koridorja za bolj ali manj neovirano razširjanje neprijetnih vonjav. Čeprav je gozdna vegetacija okrog farm že zgodovinsko v funkciji kot ovira za razširjanje neprijetnih vonjav, je treba neprijetne vonjave zmanjšati na izvoru.**
- 15.6 Izraženo je stališče.**
- 15.7 Ob trasi plinovoda bodo na območju prečkanja gozdnih površin in obvodne vegetacije v pasu 2,5 m do 5 m od osi plinovoda, kjer zaradi varnostnih odmikov ni možna zasaditev drevesne vegetacije, zasajene avtohtone grmovnice, ki so značilne za posamezno gozdno združbo oz. za obvodno vegetacijo. V pasu od plinovoda do 2,5 m od osi plinovoda je omogočena rast zeliščne vegetacije.**
- 15.8 Izraženo je stališče. V Sloveniji smreka v naravi raste na hladnejših, višjih rastiščih z dovolj vlage. Na Ptujskem polju smreke ne predstavljajo značilne naravne vegetacije. Podrast v gozdovih okrog perutninskih farm predstavlja enega od slojev višinske plastovitosti vegetacije, ki zmanjšuje širjenje neprijetnih vonjav proti okoliškimi naseljem.**
- 15.9 S predmetnim gradivom se določa koridor za umestitev trase prenosnega plinovoda R15/1 Ljutomer–Kidričevo. Trasa bo umeščena na podlagi izdelanih podrobnejših strokovnih podlag s sprejetjem uredbe o DPN.**

Prenosni plinovod je umeščen v prostor z Uredbo o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod M9 Lendava–Kidričevo (Uradni list RS, št. 47/16), ki velja.

- 15.10** Omilitveni ukrepi kot celota se nanašajo na vse faze: na fazo načrtovanja oz. umeščanja v prostor, fazo projektiranja, fazo gradnje in fazo obratovanja.
- 15.11** Natančen terminski plan gradnje še ni znan in bo določen v naslednjih fazah načrtovanja prenosnega plinovoda R15/1 Ljutomer–Kidričevo. Aktivnosti za pridobitev gradbenega dovoljenja so predvidene po sprejetju DPN-ja. O izdaji tega in o datumu pričetka gradnje bodo pravočasno obveščeni vsi lastniki zemljišč, preko katerih bo potekala trasa prenosnega plinovoda.
- 15.12** Trasa predmetnega plinovoda bo načrtovana ob umeščeni trasi prenosnega plinovoda M9 Lendava–Kidričevo.
- 15.13** V povzetku za javnost je navedeno, da je osnovni cilj plinovoda povezava slovenskega in madžarskega prenosnega plinovodnega sistema ter da je obstoječi plinovod R15 Kidričevo–Lendava na odseku od Ljutomera do Kidričevega premajhne dimenzije (imenski premer 250 mm) in ne more zagotavljati razvoja zmogljivosti za čezmejni prenos med Slovenijo in Madžarsko, ki bo omogočen po povezavi slovenskega in madžarskega prenosnega sistema. Obstoječi plinovod do Lendave (R15 Kidričevo–Lendava) ni povezan z madžarskim prenosnim plinovodnim sistemom.
- 15.14** Geotermalna energija ni bio energija, ker pri nastanku ne izhaja iz organizmov, za razliko od biomase, zemeljskega plina, nafte, premoga in šote. Plinovodno omrežje omogoča tudi prenos obnovljivih plinov (bioplin, sintetični metan) oz. mešanic plinov.

Izraba OVE potenciala je na območju celotne države načrtovana že v okviru NEPN iz leta 2020 in sicer za investicijske spodbude za spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE, spodbujanje razvoja sistemov daljinskega ogrevanja na OVE (vključno z geotermijo) in spodbujanje večnamenske izrabe geotermalne energije. V okviru Načrta okrevanja in odpornosti bosta v letu 2022 objavljena dva javna poziva, eden za spodbujanje novih naložb v proizvodne naprave električne energije na OVE (hidro in geotermalne) in drugi za prestrukturiranje obstoječih sistemov daljinskega ogrevanja na OVE (vključno za geotermijo).

Glej tudi stališči na pripombi 10.1 in 10.9.

- 15.15** Svet EU je junija 2022 sprejel pogajalska stališča o dveh zakonodajnih predlogih, ki obravnavata energijske vidike podnebne prehode EU v okviru svežnja „Pripravljene na 55“: Direktivi o energiji iz obnovljivih virov in Direktivi o energijski učinkovitosti. Ambicioznejši cilji bodo pomembno prispevali k doseganju splošnega cilja EU do leta 2030 zmanjšati neto emisije toplogrednih plinov za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990. Svet EU je v omenjeni pogajalski predlogi vključil tudi pospešene postopke za izdajo dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov v skladu s prednostnimi nalogami iz načrta RepowerEU, ki jih je Komisija predlagala maja 2022. Hitro naj bi povečali uporabo OVE v okviru načrta EU, da postane neodvisna od ruskih fosilnih goriv po ruski invaziji v Ukrajini.

Čezmejna prenosna plinovodna povezava bo, tudi v luči krize v Ukrajini, predstavljala eno od poti, ki bo omogočila dobro povezaljivost z vsemi razpoložljivimi skladišči zemeljskega plina in to po čim bolj diverzificiranih poteh.

Dolgoročno je čezmejna povezava z madžarskim sistemom preko prenosnega plinovoda vključena v ENTSOG-ov 10 letni razvojni načrt.

Eden od indikativnih ciljev NEPN, ki je bil sprejet v letu 2020 je, da bi v letu 2030 imeli v plinovodnem omrežju 10 % delež vodika ali metana obnovljivega izvora. Navedeni cilj je v skladu z usmeritvami evropskega zelenega dogovora, ki plinovodnemu omrežju daje funkcijo nosilca obnovljive energije.

V okviru Strategije za vodik za podnebno nevtralno Evropo, ki jo je v letu 2020 sprejela Evropska komisija, se bo že v srednjeročnem obdobju bistveno povečala proizvodnja in poraba vodika v Evropi. V zvezi s tem je predvideno, da bo t.im. zeleni vodik, ki je obnovljiv vir energije, proizveden s pomočjo presežkov obnovljive električne energije, postal eden od pomembnih obnovljivih energijskih nosilcev, s katerim bo med drugim mogoče stroškovno učinkovito shranjevati energijo iz obnovljivih virov. V prehodnem obdobju bi bila mogoča tudi uporaba modrega vodika, to je vodika, ki je pridobljen iz zemeljskega plina z odvzemanjem in okoljskim ustreznim skladiščenjem CO2.

Prenosni plinovod R15/1 Ljutomer–Kidričevo sodi v načrt za vzpostavitev Evropske plinovodne hrbtenice za vodik, saj bo predvidoma po letu 2035 omogočal transport injeciranega vodika, s čemer bo, skupaj z madžarskim prenosnim sistemom, predstavljal del evropske plinovodne hrbtenice za vodik.

16. Občina Kidričevo – zapisnik javne obravnave št. 35009-1/2020-2550 z dne 30. 3. 2022, v prostorih občine Kidričevo

Pripombe na razgrnjeno gradivo niso bile podane.

**Georgi BANGIEV
GENERALNI DIREKTOR
DIREKTORATA ZA PROSTOR,
GRADITEV IN STANOVANJA**

**mag. Hinko ŠOLINC
GENERALNI DIREKTOR
DIREKTORATA ZA ENERGIJO**

